

Stjelp hûzinge mei wettermoulne.

Friesch landschap.

Stjelp hûzinge mei wettermoulne.

Uitgavenlijst nr. 131

~ april - mei - juni 2021 ~

Onze driemaandelijke uitgavenlijst is gratis voor belangstellenden.
Bij deze editie hoort een bijlage in de vorm van een nieuwsbrief.
Oplage: 100 exemplaren.

Stichting Levende Molens - centrum voor molinologie

Ingeschreven in het stichtingenregister van de K.v.K. te Breda onder nummer 41104691

**Mahlerlaan 12
4702 KK Roosendaal**

ABN-AMRO bank:

IBAN ► NL16 ABNA 0861888049

ten name van 'MOLENS Stichting'

BIC ► ABNANL2A

Telefoon: (0165) - 56 49 30 - vanuit het buitenland kiest u eerst: (0031)

daarna de overige cijfers, zonder nul.

Website: www.molencentrum.nl

E-mail: molencentrum@gmail.com

(*) = voorraad beperkt

(**)= voorraad zeer beperkt, telefonisch reserveren aanbevolen

► ***Bij de coverfoto:***

‘Stjelphúzinge mei wettermounje’... ofwel ‘Friesch landschap’. We zien een spinnenkop, niet ver van een boerderij. Op de achterzijde van deze oude Ansichtkaart is geschreven: “Nog totaal onbekend bij alle verzamelaars.” Is dat inderdaad zo? Of hebben we onder onze lezers toch enkele kenners die dit poldermolentje moeiteloos weten thuis te brengen?

We zijn benieuwd naar jullie reacties!

P R E N T K A A R T E N S E R I E S

(in kleur, tenzij anders vermeld)

Er is weer een fraaie, ‘halve’ reeks Ansichtkaarten uitgegeven door Peter van der Drift, bestaande uit een combinatie van een ros- en een windmolen, drie karnhuisjes en vier restanten van windmolens. Alle kaarten zijn liggende opnamen. Hier volgen de details:

1. **Bourtange (Gron.)** – Op de voorgrond het gebouw van de koren- en karnrosmolen die in 1988 werd gereconstrueerd. Daarachter de veel beter bekende standerdmolen met een houten bovenas en dito gevluht.
 2. **Wenum (Gld.)** – Achtzijdige houten karnrosmolen, tussen 1850-1900 opgericht in Woudhuizen. In 1994 overgebracht naar Wenum en geheel gerestaureerd.
 3. **Wassenaar (Z.H.)** – Karnrosmolen bij boerderij ‘Het Klein Hoefijzer’ uit ca. 1880, die in 2011 bedrijfsvaardig werd gerestaureerd.
 4. **Zoeterwoude (Z.H.)** – Vierzijdige houten karnrosmolen, aangebouwd tegen een door water omgeven boerderij.
 5. **Zaandam-Oost (N.H.)** – Rietgedekte romp van de achtkante oliestellingmolen met schuur ‘De Os’, gebouwd in 1649 en onttakeld in 1916.
 6. **Chaam (N.Br.)** – Stenen bergkorenmolen ‘De Goede Verwachting’, opgericht in 1839 en omstreeks 1927 onttakeld. De romp is later voorzien van een nieuwe kap zonder wieken. Deze dient alleen als decoratie.
 7. **Veghel (N.Br.)** – Houtzaagmolen met schuur, bouwjaar 1895 en twee jaar later reeds onttakeld. Er zijn onderdelen verwerkt van een paltrokmolen. Daarnaast het gebouw van ‘stoomwasscherij De Lelie’.
 8. **Vianen (Z.H.)** – Afgeknotte romp van de achtkante grondzeiler ‘De Nieuwe Molen’ uit 1793, een poldermolen met scheprad van polder Bolgerijen, in 1921 deels gesloopt.
- Bestelnummer: 3808.
Prijs voor de volledige reeks: € 5,95. Afzonderlijke kaarten kosten € 1,--.

Serie Oekraïne

De belangstelling voor het setje prentkaarten van wind- en watermolens uit Oekraïne, dat we vorige keer hebben aangekondigd, blijkt enorm groot. De kleurproeven die we intussen onder ogen hebben gekregen beloven dan ook een prachtige serie. Jammer genoeg zijn deze kaarten nog niet bij ons gearriveerd. Ze zijn natuurlijk wel besteld en zullen via de altijd behulpzame TIMS-voorzitter Willem van Bergen in Duitsland geleverd gaan worden. Er bestaat goede hoop dat we dit artikel kunnen vermelden in onze volgende uitgavenlijst. Tot die tijd vragen we nog een beetje geduld.

Losse prentkaarten (in kleur, tenzij anders vermeld)

Maarke-Kerkem (O.VI.) – Nummer 25 uit de reeks ‘Vlaamse hondenmolens’. Afgebeeld is de recent ontdekte karnmolen van het Sint-Jansberghof, een hoeve uit 1756. Oorspronkelijk hoorde deze tredmolen echter bij een thans gesloopte hoeve in Everbeek-Boven bij Brakel. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: Jan Delcour. Liggende opname.

- Bestelnummer: 3809. Prijs: € 0,80.

Munkzwalm (O.VI.) – Nummer 7 uit de reeks ‘Molengemeente Zwalm’ is molen Ten Berge ofwel de Zwalmolen; een bovenslag watermolen met draaiend rad op de dag van de inhuldiging (oktober 2010). Voorheen een dubbelmolen (graan- en oliemolen), nu in gebruik als graanmolen en voor het opwekken van elektriciteit. Staande opname. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: John Verpaalen.

- Bestelnummer: 3810. Prijs: € 0,80.

Sloten (Fryslân) – Mooie opname van de Kaaimolen bij de zuidelijke waterpoort, in werking met volle zeilen. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: John Verpaalen. Staande opname.

- Bestelnummer: 3811. Prijs: € 0,80.

Eemshaven (Gron.) – Achtkante grondzeiler en poldermolen ‘Goliath’ in een bijzondere biotoop: omringd door een aantal windturbines. Niet iedereen zal gecharmeerd zijn door deze combinatie, maar het levert wel een markant plaatje op. Bovendien maken de schapenwolkjes deze liggende opname hoe dan ook zeer geslaagd. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: Rudy Kingma.

- Bestelnummer: 3812. Prijs: € 0,80.

Haren (Gron.) – Achtkante grondzeiler en poldermolen ‘De Helper’. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: Rudy Kingma. Liggende opname.
Bestelnummer: 3813. Prijs: € 0,80.

Hoeksmeer (Gron.) – Achtkante grondzeiler ‘De Meervogel’, een poldermolen met op beide roeden zelfzwichting in combinatie met het wieksysteem Van Bussel. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: Rudy Kingma. Liggende opname.

- Bestelnummer: 3814. Prijs: € 0,80.

Garrelsweer (Gron.) – De Kloostermolen Schitterende opname van deze achtkante grondzeiler/poldermolen onder een imposante wolkenlucht. Ook deze molen heeft op beide roeden zelfzwichting met Van Bussel stroomlijn. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: mw. H.A. Kingma. Liggende opname.

- Bestelnummer: 3815. Prijs: € 0,80.

De Groeve (Drenthe) – Achtkante grondzeiler/poldermolen ‘De Boezemvriend’, opgezeild en in werking. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: Rudy Kingma. Liggende opname.

- Bestelnummer: 3816. Prijs: € 0,80.

Zuidbarge (Drenthe) – Stellingkorenmolen Zeldenrust. Schitterende staande opname. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: R.A. Kingma.

- Bestelnummer: 3817. Prijs: € 0,80.

Paaslo (Ov.) – Fraai winterbeeld van de unieke tonmolen (ook wel carrouselmolen) die in 2002 werd herbouwd als reconstructie van een soortgelijke molen die in 1952 tijdens een storm werd geveld. Foto: Rudy Kingma. Eigen uitgave van onze stichting. Liggende opname.

- Bestelnummer: 3818. Prijs: € 0,80.

Usselo (Ov.) – Een nieuwe kaart van de driezolder standerdmolen, Wissinks Möll. Uitgave van de gezamenlijke molenaars. Staande opname van de molen met volle zeilen, close-up.

- Bestelnummer: 3819. Prijs: € 0,80.

Van dezelfde molen hebben we nog een aantal exemplaren van een oudere kleurenkaart, die we een hele poos geleden al eens hebben aangeboden in deze uitgavenlijst. Het betreft een fraaie, liggende opname waarop de molen opgezeild in werking is.

- Bestelnummer: 3820. Prijs: € 0,80. (*)

Beneden-Leeuwen (Gld.) – Mooie liggende opname van De Wielewaal, een stenen stellingkorenmolen, opgezeild en in werking. De kaart is recent uitgegeven, maar de opname van Harmannus Noot dateert van 2017. Een uitgave van de molenaars in eigen beheer.

- Bestelnummer: 3821. Prijs: € 0,80.

Schoondijke (Zeeland) – Hulsters molen, een stenen bergkorenmolen uit 1884 die in 1900 werd herbouwd na een brand. We zien de molen opgezeild en in werking. Staande opname. Eigen uitgave van onze stichting. Foto: John Verpaalen.

- Bestelnummer: 3822. Prijs: € 0,80.

Engeland (?) – 'A Ruined Water-Mill'. Historische opname in sepiabruine tinten van een vervallen weidemolen die werd gefotografeerd door Peter Henry Emerson (1856-1936). De plaatsnaam is voornamelijk onbekend. Het molentje heeft een interessante constructie en bezit nog één roede met zelfzwichting. De molenaar staat bij de staart. Staande opname. Uitgave: Art Unlimited.

- Bestelnummer: 3823. Prijs: € 1,--.

Boeken, brochures en tijdschriften

Winternummer 2020 Vlaamse Molens

Dit nummer is een eerbetoon aan verschillende mensen die iets betekend hebben in de molenwereld en die in het afgelopen jaar zijn overleden. Nooit eerder stonden Vlaamse molens zo vaak in de rouwstand! We moesten afscheid nemen van twee bekwame molenbouwers (Roland Wieme en Herman Peel), van Dina Ulens, de weduwe van Dr. Paul Bauters en van verschillende molenaars zoals Gust Huybrechts (Balen), Johny De Pelseneer (Herzele), Raoul Buysse (Sint-Martens-Latem) en Rufin Vanderdonckt (Schorisse). Naast enkele In Memoriams zijn er ook artikelen over twee hondenmolens (Moorslede en Maarkedal), over de Suikerijmolen in Geluveld die in 1914 werd verwoest en waarvan onlangs een foto is opgedoken, over restauratieplannen rond de Huisekoutermolen en nog tal van andere onderwerpen. Het nummer telt 40 pagina's (formaat A4) en is volledig in kleur.

- Bestelnummer: 3824. Prijs: € 7,--.

Voor een jaarabonnement op Vlaamse molens (4 nummers) betaal je slechts € 25,--. Dit bedrag geldt ook voor Nederlandse abonnees!

Mühlen an der Roda und ihren Zuflüssen. Geschichte, Geschichten und Sagen über die Mühlen und das Leben am Wasser. (Gera, 2019)

Auteur Utz Möbius was jarenlang hoofd van het Stadsarchief en het museum 'Alte Suptur' in Stadtroda, een gemeente in de Duitse deelstaat Thüringen. In dit boek heeft hij belangrijke inzichten verzameld over de watermolens van de regio Jena, Stadtroda en Hermsdorf. Maar liefst 67 van deze molens worden beschreven. Van een aantal is de inrichting nog compleet. Sommige molens werden herbestemd en kregen bijvoorbeeld een horecafunctie. Utz Möbius beschrijft hoe onze voorouders waterkracht als hernieuwbare energiebron in hun voordeel gebruikten. Het ruim geïllustreerde boek telt 160 pagina's en is gebonden in hardcover.

- Bestelnummer: 3825. Prijs: € 14,95. (*)

Etiket

van het 'Steene Molen Bier', met de beknopte historie en een tekening van de stenen molen van Sint-Eloois-Winkel (West-Vlaanderen) die in 1917 door de Duitsers werd vernield. Een fraai collectors item, ca. 7x16 cm.

- Bestelnummer: 3826. Prijs: € 1,10 (*)

Ons antiquariaat

We zijn nog eens gaan grasduinen in onze dozen met dubbele boeken en tijdschriften en kwamen een aantal interessante zaken tegen, in gebruikte maar goede staat:

Mill News – Newsletter of the Mills Section of the Society for the Protection of Ancient Buildings (London). Engelstalig periodiek op A5 formaat, boordevol molennieuws uit het Verenigd Koninkrijk. In totaal hebben we dertig nummers beschikbaar van de jaargangen 2000 (nr. 84) tot 2008 (nr. 117). Ontbrekende afleveringen zijn de nrs. 82 en 83 (2000), 99 (2004), 106 (2006), 111 (2007) en 116 (2008). De nummers zijn ruim geïllustreerd, de meest recente edities zijn zelfs in full colour.

- Bestelnummer: 3827. Prijs: € 50,-- voor het geheel. Afzonderlijke nummers: € 2,--. (**)

Molen De Hoop Zoetermeer (1987). Historisch overzicht, de restauratie van 1984-1986, iets over de techniek van draaien en malen, recepten e.d. Kleine brochure, 20 pag., geïllustreerd.

- Bestelnummer: 3828. Prijs: 2,95. (**)

St. Antoniusmolen Heythuysen (2002). Fraai boekje t.g.v. de weder ingebruikstelling van de molen. Auteur: H. Reijnen. Formaat 16x24 cm, geïllustreerd (zowel kleur als zwart-wit), 20 pag.: over de eigenaars, de molenaars, de oliemolen, de oorlogsjaren, stilstand en verval, de restauraties van 1972-1973 en 2000-2002, de inrichting et cetera.

- Bestelnummer: 3829. Prijs: 4,95. (**)

Kerkhovense Molen Oisterwijk (1999). Auteurs: Jan Scheirs en Wim de Bakker. Mooie en professionele uitgave over deze nog bestaande stellingkorenmolen uit 1895 die aanvankelijk ook schorsmolen was. Er is ook aandacht voor de andere molens die deze plaats heeft gekend, zoals ros- en watermolens en de standerdmolens die aan de stenen molen vooraf gingen. Het boekje telt 32 pag. (15x21 cm) en 18 afbeeldingen. Omslag in kleur.

- Bestelnummer: 3830. Prijs: 5,95. (**)

De Dommel en haar watermolens (z.j.) Auteurs: Nelleke Bulthuis-van Tuyl en Frans Brom. Dit boek beschrijft de rijkdom aan watermolens langs de Dommel vanaf haar oorsprong in de Belgische Kempen, via Eindhoven door de Meierij naar 's-Hertogenbosch. Het werd een speurtocht die langs verdwenen en bestaande watermolens leidt. Het boekje telt 80 pag. op het formaat 16x24 cm, met een dertigtal afbeeldingen. Omslag in kleur.

- Bestelnummer: 3831. Prijs: 6,95. (**)

Landzigt Zuid-Beijerland (1992). Uitgave t.g.v. de feestelijke heropening van deze stenen grondzeiler/korenmolen die als gevolg van een zware storm op 25 januari 1990 door brand werd verwoest. De geschiedenis en techniek van de molen komen uitvoerig aan bod en er is uiteraard veel aandacht voor de ramp en de daarop volgende restauratie en herbouw. Het boekje telt 24 pag. (16x24 cm) en is royaal geïllustreerd met kleurenfoto's.

- Bestelnummer: 3832. Prijs: 4,75. (**)

Torenmolen De Zwaan (1994). Fraai boekje, uitgegeven ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van deze molen in Lienden (Gld.): één van de vier torenmolens die Nederland rijk is en bovendien een zeldzame binnenkruier. Auteurs: L. Goofers en G. de Lange. De uitgave telt 56 pag. (15x22 cm) en ruim 30 afbeeldingen. Omslag in kleur.

- Bestelnummer: 3833. Prijs: 5,75. (**)

Molens – zo waren ze (1999) door Ton Meesters. Oblong (14x21 cm), 96 pag. Een heerlijk kijkboekje vol oude prentkaarten van meestal verdwenen molens uit alle windstreken van Nederland. De ene kaart is nog zeldzamer dan de andere en iedere afbeelding wordt kundig becommentarieerd door de auteur. Water(rad)molens komen helaas niet aan bod.

- Bestelnummer: 3834. Prijs: 5,95. (*)

Molens van de provincie Antwerpen (1997) door Frans Brouwers en Jo Bracke. Inventaris van het molenpatrimonium in deze provincie, dat 25 jaar geleden bestond uit één rosmolen, 12 watermolens en 33 windmolens. Alle molens worden uitgebreid voorgesteld op 32 pag. aan de hand van kleurenfoto's en een tekst. Middenin vind je een handig overzichtskaartje.

- Bestelnummer: 3835. Prijs: 4,75. (**)

Wind- en watermolens provincie Antwerpen (1978). Een soortgelijke brochure, twintig jaar ouder met zwart-wit foto's. Auteur: Paul Hendriks. Uitgave: Toeristische Federatie Antwerpen.

- Bestelnummer: 3836. Prijs: 4,50. (**)

De Windmolens door Alfred Ronse (1976). Anastatische herdruk van de even beroemde als zeldzame uitgave die in 1934 het licht zag in Brugge. Ook deze herdruk kom je heel zelden tegen. Het boek telt 180 pagina's (22x28,5 cm), ingebonden in harde linnen kaft en wordt gelardeerd met tientallen foto's in zwart-wit, vaak van verdwenen molens.

Bestelnummer: 3837. Prijs: 69,--. (**)

Schweizer Mühlentag / Journée Suisse des Moulins 2007. Een aardig gidsje van 56 pag., samengesteld door Heinz Schuler e.a. waarin niet minder dan 116 watermolens, musea e.d. worden voorgesteld die op de bewuste molendag waren opengesteld. Bij ieder object vinden we een zwart-wit fotootje en een korte beschrijving. In het midden is een overzichtskaartje opgenomen. Formaat: 15x21 cm.

- Bestelnummer: 3838. Prijs: 4,75. (**)